

OOSTENDE 1885

door J.B. DREESEN

In "BELGIUM AND HOLLAND" Handbook for travellers by K. BAEDEKER, Leipsic : Karl BAEDEKER, London Dulau and Co, 37 Sohosquare W. 1885, 8ste editie, vonden we enkele interessante gegevens met betrekking tot het Oostende van 1885. We halen de voornaamste hiervan even aan.

Van Londen naar Oostende reizen kun je op twee manieren :

- via Dover, tweemaal daags in 6 1/2 - 8 hrs.
- met de stoomboten van de General Steam Navigation Compagnie in 10 à 12 hrs. Deze laatste manier is de goedkoopste.

De hotels op de Zeedijk zijn groot, nieuw en zeer duur. In het topseizoen kost een kamer, op de eerste verdieping met zicht op zee 20-30 ₣ per dag. Tussen de Zeedijk en het Wapenplein verminderen de prijzen drastisch en in de omgeving van het Wapenplein kan men een kamer krijgen voor 4 à 5 ₣ per dag.

- Hier volgt dan een zeer interessante opsomming van de bijzonderste hotels, logementhuizen, restaurant en cafés en de prijzen die ze vragen. -

Het drinkwater in Oostende is niet veel zaaks. Het spuitwater in "siphons" kost 50 ct. en is op diverse plaatsen te krijgen. Men kan baden van 7 uur 's morgens tot 19 uur. Ticketten voor het baden zijn te krijgen in een bureau op het strand. Badgeld, badpak, twee handdoeken kosten 1 ₣. Men betaalt 20 ct meer voor twee bijkomende handdoeken. In het "Paradijs", waar een badpak niet verplichtend is (noot : mooi gezegd) gelden dezelfde prijzen. Het Klein strand wordt aangeraden voor de minder robuuste baders. Strandtent of "marquise" kosten 1 ₣ tot 1,5 ₣ per dag of 6 tot 9 ₣ per week. Een strandstoel kost 10 ct.

Koetsen (standplaatsen, station of Grote markt) kosten 1 ₣ voor een rit naar de stad, 1,5 ₣ voor een rit van een uur en voor elk bijkomend half uur 50 ct meer.

Een ezel kun je huren op het zuidereinde van de Zeedijk voor 1 ₣ per uur. Poney's kosten 2 ₣ per uur.

Zeilbootjes voor 2 man kan je huren voor 3 ₣ voor een half uur, 5 ₣ voor een uur en 6 ₣ voor 2 uren. En zijn ook prijzen voor boten voor 3 en meer personen.

Het meest vervelende te Oostende zijn de bedelaars.

Dagelijks zijn er concerten in het Kursaal en driemaal per week zijn er bals in de balzaal van het Kursaal (noot : op de eerste verdieping van het stadhuis) en aan de instelling aan de oude vuurtoren op de Zeedijk. Toegang tot de activiteiten in het Kursaal kosten 3 ₣.

De Panorama (noot : de eerste, in de Kimmelbergstraat) presenteert "De bestorming van Kaboel". Ingangsprijs 50 ct.

Paardenkoersen worden gelopen (noot : uiteraard) op de Wellington Hippodroom.

GODTFURNEAU en Marie ASSELOOS "runden" in de Langestraat elk een "cabinet de lecture". DANIELS-DUBAR verkocht kranten in de Kapellestraat nr. 25. Dagelijks verschijnt de "Saison d'Ostende", de officiële krant van het Kursaal.

Er worden 7 dokters vernoemd waaronder de leerling van Guido GEZELLE, Dr. VAN OYE in de Sint-Sebastiaanstraat.

Er zijn twee banken. Een agentschap van de "Banque National" in de Vlaanderenstraat en "Bach en Co" in de Kapucijnenstraat 9.

Post en Telegrafie bevinden zich in de Witte Nonnenstraat 10 en zijn open van 07 uur tot 19 uur.

De Engelse kerk had dagelijks diensten om 11 en 15u30. Chaplain was RV. H.W. OVERSTREET FLETCHER, M.A.

Volgens de Baedeker had Oostende op dat ogenblik 19.400 inwoners. Het was de tweede Belgische zeehaven en haalde het grootste deel van zijn belangrijkheid, in dit domein, uit de passagierstrafiek tussen Londen en het Continent.

Er zijn 160 vissersboten die bemand worden door 850 man. Dit is de helft van de vissersgemeenschap in het land.

In de laatste jaren is Oostende uitgegroeid tot een grote badplaats.

De hoofdstraat is de Kapellestraat die op het Wapenplein van naam veranderd tot Vlaanderenstraat.

Er zijn weinig openbare gebouwen die de moeite waard zijn.

- de Sint Pieters- en Pauluskerk met een monument gewijd aan de overleden koninging Louise-Marie.
- het ruime Stadhuis op het Wapenplein waarvan het gelijkvloers bezet wordt door de "Cercle Litteraire" (noot : een deel ervan) terwijl zich op de eerste verdieping de balzaal van het Kursaal bevindt. Een speciale vermelding krijgt de windmeter op de toren van het Stadhuis.
- De Sinte-Catharinakerk in de Christinastraat.
- Het Leopoldpark, zeer mooi aangelegd, zal aangenaam zijn als de bomen gegroeid zullen zijn.

Oostende is een van de mondainste en cosmopolitische badplaatsen van Europa. Gedurende het seizoen (15 juni tot 15 oktober) trekt het 12.000 bezoekers van overal uit Europa.

Bijzonder vermeld en uitgelegd worden de Zeedijk met zijn nieuwe gebouwen, de Koninklijke Villa en de Wellington Hippodroom.

Gebaad wordt meestal 's morgens zonder scheiding van de geslachten met uitzondering van het "Paradijs" dat voorbehouden blijft voor de mannen die het zonder badkostuum willen doen.

De Estacade is een publieke promenade. Hierna volgt een summiere beschrijving van de haven. De vuurtoren is een aanrader voor de geïnteresseerden.

De oesterputten worden algemeen vermeld en krijgen voor hun producten een hoge waardering. Prijs voor de oesters, van 5 tot 8 ₣ voor honderd en op sommige tijdstippen zelfs meer. Kreeften worden ingevoerd van Noorwegen en worden als nevenprodukt bijgehouden in de oesterparken. Ze kosten 2 tot 6 ₣ per stuk.

Er is altijd veel vis, bijzonder in de zomer. Een grote tarbot kost 10 tot 15 ₣. Tong, kabeljauw, makreel enz. kosten minder. Hier volgt een beschrijving van hoe de vis verkocht wordt en dat hierbij het Vlaams als taal overheerst.

In de duinen rond Oostende wordt jaarlijks een onnoemlijk aantal konijnen gevangen en geslacht.

Speciaal worden vermeld :

- het water spuien vanuit de Leopoldspuikom bij laag water (noot : aan de ingang van de haven).
- de kermis (Foore) waaraan de schutters hun bijzonderste activiteiten koppelden.
- de processie op Sint-Pietersdag (29 juni) met de Zeewijding.

De beschrijving eindigt met een korte situering van Slijkens, Mariakerke, Middelkerke, Plassendale en Oudenburg.

Tot daar deze korte samenvatting van wat een leerzame lectuur over Oostende bleek te zijn.

BEMERKINGEN BIJ "ANDERHALVE EEUW SPOOR EN STATIONS"

door Gerard VANDAMME

Het Bestuur van "De Plate" heeft er goed aan gedaan, dit zeer degelijk werk van F. GEVAERT als extra-nummer te publiceren.

Al "muggeziftend" heb ik echter een onnauwkeurigheidje ontdekt op blz. 207.

Schrijver heeft het hier over "Het opbreken van de goederensporen in de stad". Hij vermeldt dat de sporen op de oevers van de oude handelsdokken, na het slopen van de oude vismijn, in 1936 werden opgebroken. In hoeverre dit werk werkelijk werd uitgevoerd weet ik niet. Maar zeker lagen er kort na de bevrijding nog treinsporen die begonnen nabij het oude goederenstation aan de Spoorwegstraat en vandaar langs de Stockholmstraat liepen. Ze bogen af achter het thans verdwenen cirkelvormige gebouw dat het "Panorama van de Ijzer" herbergde (hoek Stockholmstraat en Vindictivelaan), en bereikten dan de Vindictivelaan, die ze volgden tot aan de Visserskaai om te eindigen nabij (of langs ?) het Montgomerydok.

Dit dok en het oude mijnplein waren toen volledig afgesperd en waren als militaire zone streng verboden voor de bevolking. De sporen werden gebruikt door de Engelse troepen voor het vervoer van oorlogsmateriaal en bevoorrading, die er ontscheept werd. De treinconvooien bestonden uit goederenwagons van allerhande nationaliteiten.

Ik herinner me niet dat deze sporen zouden terug aangelegd zijn tijdens de oorlog. Over de tijdsperiode waarin ze definitief werden opgeruimd heb ik geen zekerheid.

OVER DE STENEN VAN DE KERK VAN SINTE-CATHARINE-WEST

door Raymond VANCRAEYNEST

Oorspronkelijke Latijnse tekst.

Archief bisdom Brugge, Acta Episcopatus, B 20, 1639-1640.

p. 122 r°

Ad libellum domini Georgii Geraldijn decani/ Oudenburghensis et pastoris Ostendani quo exponit/ superesse multos lateres in fundamentis ecclesiae/ S(ant)tae Catharinae extra Ostendam qui a transeuntibus promiscue auferuntur et dividuntur/ supplicando quatenus eosdem possit applicare/ restorationi ruinosae ecclesiae parochialis oppidi/ Ostendani data ap (...) Ad R.R.D.D. vacarii ex obrationes/ hic allegatas consentiunt lateres ruinarum/ praedictae